TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. spalio 3 d.*

Byloje C-452/04

dėl *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* (Vokietija) 2004 m. spalio 11 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2004 m. spalio 27 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fidium Finanz AG

prieš

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijos pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas (pranešėjas) ir K. Schiemann, teisėjai S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet ir M. Ilešič,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinė advokatė C. Stix-Hackl,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. sausio 18 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Fidium Finanz AG*, atstovaujamos advokatų C. Fassbender ir A. Eckhard bei *Assessor* N. Petersen,

— *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*, atstovaujamos S. Ihle, S. Deppmeyer ir A. Sahavi,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos W.-D. Plessing ir C. Schulze-Bahr,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos S. Spyropoulos ir D. Kalogiros bei S. Vodina ir Z. Chatzipavlou,

— Airijos, atstovaujamos D. O'Hagan, padedamo *SC* M. Collins,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* P. Gentili,

— Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Fernandes, L. Máximo dos Santos ir Â. Seiça Neves,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos K. Wistrand,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos H. Støvlbæk ir T. Scharf,

susipažinęs su 2006 m. kovo 16 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB 49, 56 ir 58 straipsnių aiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas dėl Šveicarijoje įsteigtos bendrovės *Fidium Finanz AG* (toliau – *Fidium Finanz*) pareikšto ieškinio dėl *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht* (Federalinė finansinių paslaugų priežiūros institucija,

toliau – *Bundesanstalt*) sprendimo, kuriuo ši institucija jai uždraudė komercinį kreditų teikimą Vokietijoje įsikūrusiems klientams, motyvuojant tuo, kad ji neturi Vokietijos teisės aktų reikalaujamo leidimo.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

3 EB 49–55 straipsniai reglamentuoja laisvą paslaugų teikimą. EB 49 straipsnio pirmąja pastraipa Bendrijoje uždraudžiami šios laisvės apribojimai, taikomi valstybių narių nacionaliniams subjektams, kurie yra įsisteigę kitoje Bendrijos valstybėje negu ta, kurios subjektu yra asmuo, kuriam tos paslaugos teikiamos.

4 EB 56–60 straipsniai susiję su laisvu kapitalo judėjimu. EB 56 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad pagal EB sutarties III antraštinės dalies 4 skyriaus „Kapitalas ir mokėjimai" nuostatas uždraudžiami visi kapitalo judėjimo tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei trečiųjų šalių apribojimai.

5 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB dėl Sutarties 67 straipsnio (panaikinto Amsterdamo sutartimi) įgyvendinimo (OL L 178, p. 5) I priedo „Kapitalo judėjimų, nurodytų direktyvos 1 straipsnyje, nomenklatūra" įvade nurodyta:

„<...>

Kapitalo judėjimai, išvardyti nomenklatūroje, aprėpia:

— visas būtinas kapitalo judėjimų operacijas: sandorių sudarymą ir su jais susijusių pervedimų vykdymą. <...>

<...>

— operacijas kreditams arba paskoloms grąžinti.

Ši nomenklatūra išsamiai neišvardija visų kapitalo judėjimų, patenkančių į šią sąvoką, dėl to joje yra skyrius XIII–F. „Kiti kapitalo judėjimai – Įvairūs". Todėl ji neturėtų būti aiškinama kaip ribojanti direktyvos 1 straipsnyje nurodytą visiško kapitalo judėjimo liberalizavimo principą."

6 Minėta nomenklatūra apima trylika skirtingų kapitalo judėjimo kategorijų. VIII skyriuje „Finansinės paskolos ir kreditai" reglamentuojamos ne rezidentų rezidentams suteiktos paskolos ir kreditai.

Nacionalinė teisė

7 Pagal 1998 m. rugsėjo 9 d. redakcijos Kreditų operacijų įstatymo (*Gesetz über das Kreditwesen*, BGBI. 1998 I, p. 2776, toliau – KWG) 1 straipsnio 1 dalį „kredito įstaigomis" laikomos „įmonės, kurios vykdo bankines operacijas komerciniu pagrindu arba tokiu mastu, kad būtina komercinė įmonė", o „bankinėmis operacijomis" laikomi, *inter alia*, „piniginių paskolų ir akceptavimo kreditų teikimas (kredito operacijos)".

8 To paties įstatymo 1 straipsnio 1a dalis apibrėžia „finansų įstaigas" kaip „įmones, kurios tretiesiems asmenims teikia finansines paslaugas komerciniu pagrindu arba komercinei įmonei egzistuoti būtinu mastu".

9 KWG 32 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje numatyta:

„Asmuo, kuris nori valstybėje vykdyti bankinę veiklą arba teikti finansines paslaugas komerciniu pagrindu arba tokiu mastu, kad būtina komercinė įmonė, turi gauti iš *Bundesanstalt* leidimą; <...>"

10 KWG 33 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos 6 punktas numato, kad atsisakoma išduoti leidimą, jei įmonė valstybėje neturi pagrindinės buveinės.

11 KWG 53 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jei užsienyje įsteigta įmonė Vokietijoje turi filialą, kuris vykdo bankinę veiklą arba teikia finansines paslaugas, filialas laikomas kredito arba finansų įstaiga.

12 KWG 53b straipsnio 1 dalis numato specialų režimą kredito įstaigoms, įsteigtoms kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse.

13 2003 m. rugsėjo 16 d. *Bundesanstalt* aplinkraštyje nurodoma, kad bankinė veikla vykdoma arba finansinės paslaugos teikiamos „valstybėje" KWG 32 straipsnio prasme, jei „paslaugų teikėjas turi užsienyje savo buveinę arba ten nuolat gyvena ir orientuoja savo veiklą į valstybės rinką, nuolat komerciniu pagrindu siūlydamas bankinius sandorius arba finansines paslaugas įmonėms ir (arba) asmenims, turintiems savo buveinę arba nuolat gyvenantiems valstybėje".

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 *Fidium Finanz* yra pagal Šveicarijos teisę įsteigta bendrovė, turinti savo buveinę ir pagrindinę administraciją Sankt Galene (Šveicarijoje). Ji užsienio klientams teikia 2 500 ar 3 500 EUR dydžio kreditus, taikydama faktinę 13,94 % metinių palūkanų normą.

15 Remiantis *Fidium Finanz* pateiktais duomenimis, apie 90 % jos teikiamų kreditų skirta nuolat Vokietijoje gyvenantiems asmenims. Nagrinėjami kreditai pirmiausiai siūlomi tam tikras sąlygas atitinkantiems nuolat Vokietijoje gyvenantiems Vokietijos

piliečiams. Kitą grupę sudaro minėtas sąlygas atitinkantys šioje valstybėje narėje nuolat gyvenantys darbuotojai. Šie kreditai suteikiami, negavus išankstinės informacijos iš *Schufa* (Vokietijos centrinė informacijos apie kreditus įstaiga).

16 Nagrinėjami kreditai siūlomi Šveicarijos internetiniame puslapyje. Šiame interneto puslapyje klientai gali parsisiųsti reikiamus dokumentus, kad galėtų juos užpildyti ir paštu išsiųsti *Fidium Finanz*. Šie kreditai taip pat siūlomi per Vokietijoje veikiančius kredito tarpininkus. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, pastarieji nėra nei *Fidium Finanz* atstovai, nei jos įgaliotiniai. Jie pastarosios vardu sudaro sutartis ir gauna komisinius.

17 *Fidium Finanz* neturi KWG 32 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje numatyto leidimo vykdyti bankinę veiklą ir teikti finansines paslaugas Vokietijoje. Jos veiklai Šveicarijoje taikomi šios valstybės teisės aktai, reglamentuojantys vartojimo kreditus, tačiau, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo duomenimis, pagal šiuos teisės aktus pagrindinės bylos aplinkybių metu nebuvo reikalaujama, kad Šveicarijos įmonės, teikiančios kreditus vien tik užsienio asmenims, gautų tokį leidimą.

18 Manydama, kad *Fidium Finanz* vykdė bankinę veiklą „valstybėje" KWG 32 straipsnio prasme, kaip tai nurodoma 2003 m. rugsėjo 16 d. aplinkraštyje, *Bundesanstalt* pranešė šiai bendrovei, jog ji privalo gauti leidimą, kad galėtų teikti kreditus. O *Fidium Finanz* nurodė, kad jos veiklai nereikia jokio Vokietijos institucijų leidimo, nes ji nevykdo veiklos „valstybėje" KWG prasme, bet daugiau vykdo Vokietijai „skirtą" veiklą.

19 *Bundesanstalt* 2003 m. rugpjūčio 22 d. sprendimu, be kita ko, uždraudė *Fidium Finanz* vykdyti kredito operacijas, skirtas Vokietijoje įsteigtiems klientams, komerciniu pagrindu arba tokiu mastu, kad būtina komercinė įmonė. Manydama, kad šis sprendimas ir vėlesnis šį sprendimą patvirtinantis *Bundesanstalt* sprendimas riboja laisvą kapitalo judėjimą EB 56 ir paskesnių straipsnių prasme, *Fidium Finanz* pareiškė ieškinį *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main.*

20 Manydamas, kad sprendimui byloje priimti būtinas Sutarties nuostatų išaiškinimas, *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar įmonė, įsteigta ne Europos Sąjungos teritorijoje, šiuo atveju – Šveicarijoje, komerciniu pagrindu teikdama kreditus Europos Sąjungos valstybės narės, šiuo atveju – Vokietijos Federacinės Respublikos, gyventojams, gali šios valstybės narės ir jos valdžios institucijų arba teismų veiksmų atžvilgiu remtis kapitalo judėjimo laisve pagal EB 56 straipsnį, ar tokių finansinių paslaugų pradžiai, teikimui ir organizavimui taikoma tik paslaugų judėjimo laisvė pagal EB 49 ir paskesnius straipsnius?

2. Ar įmonė, įsteigta ne Europos Sąjungos teritorijoje, gali remtis kapitalo judėjimo laisve pagal EB 56 straipsnį, jei ji komerciniu pagrindu arba daugiausia teikia kreditus Europos Sąjungos gyventojams, o jos buveinė yra valstybėje, kurioje jai netaikomas reikalavimas gauti išankstinį šios valstybės valdžios institucijos leidimą, kad galėtų pradėti bei vykdyti tokią veiklą, ir jos veikla nėra privalomai

kontroliuojama taip, kaip tai įprasta kredito įstaigų atveju Europos Sąjungoje, o šiuo atveju pirmiausia – Vokietijos Federacinėje Respublikoje, ar tokiu atveju rėmimasis kapitalo judėjimo laisve laikytinas piktnaudžiavimu teise?

Ar Europos Sąjungos teisės požiūriu tokia įmonė reikalaujant gauti leidimą gali būti prilyginta atitinkamos valstybės narės teritorijoje gyvenantiems asmenims ir įsteigtoms įmonėmis, nors ji nėra įsteigta šioje valstybėje narėje ir neturi joje filialo?

3. Ar nuostata, pagal kurią įmonė, įsteigta Europos Sąjungai nepriklausančioje valstybėje, gali komerciniu pagrindu teikti kreditus Europos Sąjungos gyventojams, tik gavusi išankstinį atitinkamos valstybės narės, kurioje gyvena kredito gavėjas, valdžios institucijos leidimą, pažeidžia kapitalo judėjimo laisvę pagal EB 56 straipsnį?

Ar šiuo atveju svarbu tai, ar komercinis kreditų teikimas be leidimo yra nusikalstama veika, ar tik administracinės teisės pažeidimas?

4. Ar trečiajame klausime nurodytas reikalavimas gauti išankstinį leidimą yra pateisinamas EB 58 straipsnio 1 dalies b punktu, ypač atsižvelgiant į:

— kredito gavėjo apsaugą nuo sutartinių bei finansinių įsipareigojimų asmenims, kurių patikimumas nebuvo patikrintas,

— šių asmenų apsaugą nuo įmonių ar asmenų, kurie neteisingai tvarko buhalterinę apskaitą ir netinkamai vykdo, remiantis bendromis taisyklėmis, jiems nustatytas klientų konsultavimo bei informavimo pareigas,

— šių asmenų apsaugą nuo netinkamos ir piktnaudžiaujančios reklamos,

— užtikrinimą, kad kreditus teikiančios įmonės turi pakankamai finansinių resursų,

— kapitalo rinkos apsaugą nuo nekontroliuojamo didelių kreditų teikimo,

— kapitalo rinkos ir visos visuomenės apsaugą nuo nusikalstamos veiklos, ypač tos, kurios yra nuostatos dėl kovos su pinigų plovimu ar terorizmu?

5. Ar pagal Bendrijos teisę *per se* leistinas reikalavimas gauti leidimą trečiojo klausimo prasme atitinka EB 58 straipsnio 1 dalies b punktą, jeigu leidimas suteikiamas, tik jei įmonė turi savo pagrindinį administracijos organą arba bent filialą atitinkamoje valstybėje narėje, ypač siekiant:

— sudaryti galimybę atitinkamos valstybės narės valdžios institucijoms realiai ir veiksmingai patikrinti sandorių sudarymą ir vykdymą, t. y. pranešus prieš trumpą laiką arba iš anksto nepranešus,

— kad sandorių sudarymą ir vykdymą būtų galima atsekti, remiantis valstybėje narėje esančiais ir joje saugotinais dokumentais,

— turėti galimybę susisiekti su atsakingais įmonės asmenimis valstybės narės teritorijoje,

— užtikrinti arba bent palengvinti įmonės klientų finansinių reikalavimų įvykdymą valstybėje narėje?"

21 Per posėdį *Fidium Finanz* taryba informavo Teisingumo Teismą, kad Sankt Galeno kantono kompetentingos institucijos 2005 m. kovo mėn. šiai bendrovei išdavė leidimą vykdyti veiklą, susijusią su vartojimo kreditų teikimu.

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

22 Savo klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar kreditų teikimas komerciniu pagrindu yra paslaugų teikimas ir patenka į EB 49 straipsnio reguliavimo sritį ir (ar) ji patenka į EB 56 ir paskesnių straipsnių, reglamentuojančių laisvą kapitalo judėjimą, taikymo sritį. Jei šios nuostatos taikytinos pagrindinės bylos aplinkybėms, jis klausia, ar šios nuostatos draudžia tokias nacionalines taisykles, kaip pagrindinėje byloje, kuriomis reikalaujama, kad trečiojoje valstybėje narėje įsteigta bendrovė šiai veiklai nacionalinėje teritorijoje

gautų išankstinį leidimą, ir kurios numato, kad tokį leidimą atsisakoma išduoti, jei tokia bendrovė šioje teritorijoje neturi centrinės buveinės arba filialo (toliau – ginčijamos taisyklės).

23 Iš karto reikia patikslinti, kad ginčijamos taisyklės taikomos ne Europos ekonominėje erdvėje įsteigtoms bendrovėms. Taigi Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse įsteigtoms kredito įstaigoms, remiantis KWG 53b straipsnio 1 dalimi, yra taikomos specialios taisyklės, kurios nėra prašymo priimti prejudicinį sprendimą objektas.

24 Be to, kaip išplaukia iš šio sprendimo 14 ir 15 punktų, Šveicarijoje įsteigta *Fidium Finanz* komerciniu pagrindu teikia kreditus Vokietijoje nuolat gyvenantiems asmenims.

25 Priešingai nei Sutarties skyriuje, reglamentuojančiame laisvą kapitalo judėjimą, laisvą paslaugų teikimą reglamentuojančiame skyriuje nėra jokios nuostatos, pagal kurią šio skyriaus nuostatomis galėtų remtis paslaugų teikėjai iš trečiųjų valstybių narių, įsisteigę už Europos Sąjungos ribų. Kaip Teisingumo Teismas konstatavo savo 1994 m. lapkričio 15 d. Nuomonėje 1/94 (Rink. p. I-5267, 81 punktas), pastarojo skyriaus tikslas yra užtikrinti laisvą paslaugų teikimą valstybių narių piliečių naudai. Todėl EB 49 ir paskesni straipsniai neturėtų būti taikomi trečiojoje valstybėje narėje įsteigtai bendrovei.

26 Be to, pagrindinės bylos aplinkybių metu 1999 m. birželio 21 d. Liuksemburge pasirašytas susitarimas tarp Europos Bendrijų ir jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacija dėl laisvo asmenų judėjimo (OL L 114, 2002, p. 6), kuriuo siekiama palengvinti susitariančiųjų šalių teritorijoje laisvą paslaugų teikimą, dar nebuvo įsigaliojęs.

27 Todėl klausimas iškyla dėl Sutarties nuostatų, susijusių su laisvu paslaugų teikimu, ir nuostatų, reglamentuojančių laisvą kapitalo judėjimą, atribojimo ir jų tarpusavio ryšio.

28 Šiuo požiūriu iš EB 49 ir 56 straipsnių formuluočių ir iš vietos, kurią jie užima dviejuose skirtinguose Sutarties III antraštinės dalies skyriuose, išplaukia, kad nors glaudžiai susijusios, šios nuostatos yra skirtos reglamentuoti skirtingas situacijas ir kad kiekviena iš jų turi savo taikymo sritį.

29 Šią aplinkybę patvirtina EB 51 straipsnio 2 dalis, kuri atskiria su kapitalo judėjimu susijusias bankų ir draudimo paslaugas nuo laisvo kapitalo judėjimo ir numato, kad šių paslaugų liberalizavimas turi būti „derinamas su kapitalo judėjimo liberalizavimu".

30 Taigi tam tikrais atvejais, kai nacionalinė nuostata susijusi ir su laisvu paslaugu teikimu, ir su laisvu kapitalo judėjimu, negalima atmesti galimybės, kad ji kartu gali apriboti abiejų šių laisvių įgyvendinimą.

31 Teisingumo Teisme buvo tvirtinama, kad esant tokioms sąlygoms ir atsižvelgiant į EB 50 straipsnio pirmosios pastraipos formuluotę, nuostatos, susijusios su laisvu paslaugų teikimu, papildo laisvą kapitalo judėjimą reglamentuojančias nuostatas.

32 Į šį argumentą neturėtų būti atsižvelgiama. Nors EB 50 straipsnio pirmojoje pastraipoje pateiktame „paslaugų" sąvokos apibrėžime patikslinama, kad kalbama apie paslaugas, „kurių nereglamentuoja nuostatos dėl prekių, kapitalo ir asmenų

judėjimo laisvės", vis dėlto šis patikslinimas skirtas tik minėtai sąvokai apibrėžti ir nenustato laisvo paslaugų teikimo ir kitų pagrindinių laisvių prioritetinės tvarkos. Iš esmės sąvoka „paslaugos" reiškia paslaugas, kurių neapima kitos laisvės, taip užtikrinant, kad bet kokia ekonominė veikla patenka į pagrindinių laisvių reguliavimo sritį.

33 Toks prioritetas taip pat neišplaukia ir iš EB 51 straipsnio 2 dalies. Ši nuostata būtent skirta Bendrijos teisės aktų leidėjui ir paaiškinama tuo, kad paslaugų teikimo ir kapitalo judėjimo liberalizavimas gali vykti skirtingu tempu.

34 Jei nacionalinė priemonė kartu yra susijusi su laisvu paslaugu teikimu ir laisvu kapitalo judėjimu, reikia nustatyti, kokią įtaką ši priemonė daro šioms pagrindinėms laisvėms ir ar tokiomis aplinkybėmis, kokios yra pagrindinėje byloje, viena iš jų turi prioritetą kitos atžvilgiu (analogiškai žr. 2004 m. kovo 25 d. Sprendimo *Karner*, C-71/02, Rink. p. I-3025, 47 punktą; 2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Omega*, C-36/02, Rink. p. I-9609, 27 punktą ir 2000 m. liepos 14 d. ELPA Teismo sprendimo *State Management Debt Agency prieš Islandsbanki-FBA*, E-1/00, *EFTA Court Report* 2000–2001, p. 8, 32 punktą). Teisingumo Teismas iš esmės vertina nagrinėjamą priemonę tik vienos iš šių dviejų laisvių atžvilgiu, jei paaiškės, kad bylos aplinkybėmis viena iš jų yra papildoma kitos atžvilgiu ir gali būti su ja susieta (analogiškai žr. 1994 m. kovo 24 d. Sprendimo *Schindler*, C-275/92, Rink. p. I-1039, 22 punktą; 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Canal Satélite Digital*, C-390/99, Rink. p. I-607, 31 punktą; minėto sprendimo *Karner* 46 punktą; minėto sprendimo *Omega* 26 punktą ir 2005 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Burmanjer ir kt.*, C-20/03, Rink. p. I-4133, 35 punktą).

35 Atsakant į prejudicinius klausimus reikia atsižvelgti į šias aplinkybes.

Dėl pirmojo klausimo

36 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar trečiojoje valstybėje narėje įsteigta bendrovė, komerciniu pagrindu teikdama kreditus valstybės narės piliečiams, gali remtis EB 56 straipsnyje įtvirtintu laisvu kapitalo judėjimu arba ar tokių finansinių paslaugų pradžiai, teikimui ir organizavimui taikoma tik paslaugų judėjimo laisvė pagal EB 49 ir paskesnius straipsnius.

37 *Bundesanstalt*, Vokietijos ir Šveicarijos vyriausybės, Airija, o taip pat Italijos ir Portugalijos vyriausybės mano, kad kreditų teikimas komerciniu pagrindu yra paslaugų teikimas EB 50 straipsnio pirmosios pastraipos prasme ir kad EB 56 ir paskesni straipsniai netaikytini pagrindinės bylos aplinkybėms. Europos Bendrijų Komisija ir *Fidium Finanz* teigia, kad nagrinėjama veikla priskirtina laisvam kapitalo judėjimui ir kad ši bendrovė gali remtis EB 56 straipsniu.

38 Pirmiausia reikia nustatyti, kuriai pagrindinei laisvei priskirtina *Fidium Finanz* vykdomas kreditų teikimas komerciniu pagrindu.

39 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką kreditų teikimas, kuriuo verčiasi kredito įstaigos, yra paslauga EB 49 straipsnio prasme (šiuo klausimu žr. 1995 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Svensson ir Gustavsson*, C-484/93, Rink. p. I-3955, 11 punktą ir 1997 m. liepos 9 d. Sprendimo *Parodi*, C-222/95, Rink. p. I-3899, 17 punktą). Be to, 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva

2000/12/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (OL L 126, p. 1) siekiama pašalinti skirtumus tarp įsisteigimo laisvės ir laisvo paslaugų teikimo, būtent kreditų teikimo.

40 Nors *Fidium Finanz* pagal Bendrijos teisę nėra kredito įstaiga, kuri verčiasi indėlių ar kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš visuomenės, vis dėlto jos kreditų teikimas komerciniu pagrindu yra paslaugų teikimas.

41 „Kapitalo judėjimo" sąvokos Sutartis neapibrėžia. Todėl iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad tiek, kiek EB 56 straipsnis iš esmės perėmė Direktyvos 88/361 1 straipsnio turinį, ir net jei ši buvo priimta EEB sutarties 69 straipsnio ir 70 straipsnio 1 dalies (EEB sutarties 67–73 straipsniai buvo pakeisti EB 73b–73g straipsniais, dabar – EB 56–60 straipsniai) pagrindu, prie jos pridėta „kapitalo judėjimo nomenklatūra" toliau naudotina kaip gairės, aiškinant kapitalo judėjimo sąvoką (šiuo klausimu žr., be kita ko, 1999 m. kovo 16 d. Sprendimo *Trummer ir Mayer*, C-222/97, Rink. p. I-1661, 21 punktą; 2002 m. kovo 5 d. Sprendimo *Reisch ir kt.*, C-515/99, C-519/99–C-524/99 ir C-526/99–C-540/99, Rink. p. I-2157, 30 punktą ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Van Hilten-van der Heijden*, C-513/03, 39 punktą, Rink. p. I-1957).

42 Ne rezidentų rezidentams suteiktos paskolos ir kreditai reglamentuojami Direktyvos 88/361 I priedo VIII skyriuje „Finansinės paskolos ir kreditai". Pagal minėto priedo aiškinamąsias nuostatas, ši kategorija apima vartojimo kreditus.

43 Taigi kreditų teikimas komerciniu pagrindu iš esmės susijęs ir su laisvu paslaugų teikimu EB 49 ir paskesnių straipsnių prasme, ir su laisvu kapitalo judėjimu EB 56 ir paskesnių straipsnių prasme.

44 Todėl reikia nustatyti, kada ir prireikus kokia apimtimi ginčijamos taisyklės daro įtaką šių dviejų laisvių įgyvendinimui pagrindinės bylos aplinkybėmis ir gali jas apriboti.

45 Iš bylos medžiagos matyti, kad ginčijamos taisyklės yra Vokietijos teisės aktų, reglamentuojančių įmonių, vykdančių bankines operacijas ir teikiančių finansines paslaugas, priežiūrą, dalis. Šiomis taisyklėmis siekiama prižiūrėti tokių paslaugų teikimą ir jas leisti teikti tik įmonėms, kurios užtikrina nuolatinį tokių operacijų vykdymą. Jei rinkos dalyviui leista patekti į nacionalinę rinką, pasiruošiama suteikti paskolą ir pasirašoma paskolos sutartis, ji įvykdoma, ir kredito suma yra realiai pervedama skolininkui.

46 Ginčijamos taisyklės neleidžia rinkos dalyviams, kurie neatitinka KWG reikalavimų, patekti į Vokietijos finansų rinką. Remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, laisvo paslaugų teikimo apribojimais turi būti laikomos visos priemonės, kurios šių laisvių įgyvendinimą draudžia, riboja arba daro jį mažiau patrauklų (žr., pavyzdžiui, 2002 m. sausio 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-439/99, Rink. p. I-305, 22 punktą). Jei reikalavimas gauti leidimą yra laisvo paslaugų teikimo apribojimas, stabilios įmonės reikalavimas yra pats šios laisvės neigimas. Toks reikalavimas yra priimtinas, tik jei įrodoma, kad jis yra būtina sąlyga pasiekti siekiamų tikslų (žr., be kita ko, minėto sprendimo *Parodi* 31 punktą ir minėto sprendimo *Komisija prieš Italiją* 30 punktą).

47 Atsižvelgiant į šio sprendimo 25 punkte pateiktas išvadas trečiojoje valstybėje įsteigta tokia bendrovė kaip *Fidium Finanz* neturėtų remtis EB 49 ir paskesniais straipsniais.

48 Laisvo kapitalo judėjimo EB 56 ir paskesnių straipsnių prasme atžvilgiu tikėtina, kad, apribodamos Vokietijoje įsisteigusių klientų galimybę gauti ne Europos ekonominėje erdvėje įsteigtos bendrovės teikiamas finansines paslaugas, taisyklės lems, kad šie klientai mažiau domėsis minėtomis paslaugomis, ir, be to, sumažins tarptautinius su tokiomis paslaugomis susijusius finansų srautus. Tačiau tai yra tik neišvengiama laisvės teikti paslaugas apribojimo pasekmė (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Omega* 27 punktą ir 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, dar nepaskelbto Rinkinyje, 33 punktą. Taip pat analogiškai žr. 1992 m. sausio 28 d. Sprendimo *Bachmann*, C-204/90, Rink. p. I-249, 34 punktą).

49 Taigi, remiantis pagrindinės bylos aplinkybėmis, laisvo paslaugų teikimo aspektas dominuoja laisvo kapitalo judėjimo atžvilgiu. Ginčijamos taisyklės, apribojančios trečiosiose valstybėse įsteigtų bendrovių patekimą į Vokietijos finansų rinką, pirmiausia daro įtaką laisvam paslaugų teikimui. Kadangi minėtų taisyklių laisvo kapitalo judėjimo ribojimas yra tik neišvengiama laisvo paslaugų teikimo ribojimo pasekmė, nereikia vertinti šių taisyklių suderinamumo su EB 56 ir paskesniais straipsniais.

50 Remiantis tuo, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: nacionalinės taisyklės, pagal kurias trečiojoje valstybėje narėje įsteigta bendrovė gali jos teritorijoje verstis kredito teikimu komerciniu pagrindu tik gavusi išankstinį leidimą ir pagal kurias toks leidimas nesuteikiamas, jei tokia bendrovė šioje teritorijoje neturi savo pagrindinės buveinės arba filialo, pirmiausia daro poveikį laisvam paslaugų teikimui EB 49 ir paskesnių straipsnių prasme. Trečiojoje valstybėje narėje įsteigta bendrovė negali remtis šiomis nuostatomis.

51 Atsižvelgiant į pirmojo klausimo atsakymą, nereikia atsakyti į kitus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

52 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas nusprendžia:

Nacionalinės taisyklės, pagal kurias trečiojoje valstybėje narėje įsteigta bendrovė gali jos teritorijoje verstis kredito teikimu komerciniu pagrindu tik

gavusi išankstinį leidimą ir pagal kurias toks leidimas nesuteikiamas, jei tokia bendrovė šioje teritorijoje neturi savo pagrindinės buveinės arba filialo, pirmiausia daro poveikį laisvam paslaugų teikimui EB 49 ir paskesnių straipsnių prasme. Trečiojoje valstybėje narėje įsteigta bendrovė negali remtis šiomis nuostatomis.

Parašai.